

Karjeras nedēļa 2024

7. – 11. oktobris

Izglītība un karjera ikvienam

(neatkarīgi no dzimuma, vecuma, veselības stāvokļa ...)

Diena	Dienas tēma / sauklis	Vēlamie pasākumi skolās vai pašvaldībās	Piedāvājums no VIAA puses	Iespējamā tematika, pasākumu veidi, idejas, izmantojamie resursi
P 7.10.	1. "No izaicinājuma līdz risinājumam"	<p>Diskusija jauniešiem skolās, klasēs.</p> <p>1. "No izaicinājuma līdz risinājumam" SR: atpazīt esošās problēmas, kas kavē vienlīdzīgu karjeras iespēju realizāciju. Savstarpēji un ar ekspertu palīdzību iepazīt problēmu risinājumus. Ieteicams no 8. -9.kl., arī vidusskolas vecumam. Diskusijai pēc vajadzības, iespējām un vecuma grupas var izmantot katru no četriem problēmjautājumiem atsevišķi.</p> <p>1. tēma. Jaunietis izvēles priekšā. Nezina, ko grib. Jūtas atstumts, nesaprasts. Iespējams, ir šķēršļi, kas neļauj atvērties – valodas barjera, finansiālas grūtības, saskarsmes problēmas, īpašas vajadzības. Kā saņemt sevi rokās? Kur iesaistīties? Kā neapjukt? Ieteikumi. Piedāvājumi.</p> <p>2. tēma. Vai darba tirgū pastāv dzimumu diskriminācija? Vai pastāv sieviešu un vīriešu profesijas? Vai un kādi ir profesiju stereotipi. Piemēri, kas tos "apgāž". Cilvēki, kuri ir pierādījuši pretējo.</p> <p>3. Pirmā darba pieredze. Pārpratumi, grūtības. Vai mazkvalificēts darbs dod pieredzi? Vai pastāv diskriminācija attiecībā uz darbinieka vecumu? Pārmērīgas prasības karjeras sākumā. Darba devējs – ko no viņa gaidīt un ko negaidīt? Kā saņemties, ja uz jau 101 pieteikumu neatbild par saņemšanu, nav atbildes ...</p>	<p>Materiāls diskusijas norisei</p> <p>1. Četru problēmjautājumu atspoguļojums četros dažādos formātos. 2. Iespējamie pieturas punkti diskusijas organizēšanai, papildjautājumi problēmu iztirzāšanai. 3. Četru ekspertu komentāri video formātā.</p> <p>Septembra 20. datumos materiāls tiks nodots skolu lietošanā google diskā https://drive.google.com/drive/folders/1b3nGvJpCQmBd8BGSGldeA7oYeu3XaANT?usp=sharing</p>	<p>Iespēju robežās mācību stundu laikā tiek skarti jautājumi, kas sasaucas ar KN tēmu. Piemēram, matemātikā uzdevumi saistīti ar mērījumiem vides pieejamībai cilvēkiem ar kustību traucējumiem – uzbrauktuvju slīpumi, durvju platumi.</p> <p>Bioloģijā vai sociālajās zinībās – par veselības faktoriem dažādās profesijās, par labbūtību darba vietā, par darba drošību.</p> <p>Iesakāms arī NIID tests Vērtību svērtuve</p> <p>Izmantojamas arī vairākas metodikas no https://www.viaa.gov.lv/lv/media/2540/download?attachment, piemēram, 91. metodika</p>

		4. Izglītības iespējas ikvienam. Kādi šķēršļi un grūtības var apdraudēt cerēto izglītības un karjeras plānu? Ja esi jaunietis ar īpašām vajadzībām vai eksistē citi jūtami šķēršļi (attālumš, finanses, valodas barjera), kur saņemt palīdzību, padomus? Par ko domāt, ko noskaidrot pirms studiju uzsākšanas un kā rīkoties?		
O 8.10.	Empātijas diena	<ol style="list-style-type: none"> 1. Iesakām ikdienā mācību stundās izmantot uzdevumus, lai attīstītu empātiju. Skolās, pilsētās, novados aicinām organizēt tikšanos ar paraolimpiešiem, izmēģināt paraolimpiskos sporta veidus vai sporta spēles cilvēkiem ar specifiskām vajadzībām; 2. Iesakām paredzēt, piemēram, brīvprātīgā darba aktivitātes, tīkoties un palīdzot cilvēkiem ar īpašām vajadzībām u.c. 3. Uzzinām un iepazīstam, ko nozīmē “vieglā valoda”, meklējam piemērus, vingrināties mācību stundās, ko nozīmē sniegt palīdzību klasesbiedram “vieglajā valodā”, izskaidrot u.c. 	<p>Ar gūtajiem iespaidiem no tematiskajiem Karjeras nedēļas pasākumiem aicinām skolas dalīties arī sociālo tīklu ierakstos, savās publikācijās:</p> <ul style="list-style-type: none"> • izmantojot mirkļbirkas #KarjerasNedēļa un #KarjerasNedēļa2024; • Facebook platformā atzīmējot lapas @TavaiKarjerai un @VIAA.lv, savukārt X platformā - @TavaiKarjerai un @VIAA LV. <p>Attēlus ar nelielu notikuma aprakstu (skolas nosaukums, aktivitātes nosaukums, dalībnieku skaits u.tml.) iespējams nosūtīt arī uz Valsts izglītības attīstības aģentūras e-pastu viaa.majaslapa@gmail.com.</p>	<p>Empātija jeb līdzjūtība ir otra cilvēka emocionālā stāvokļa izpratne līdzpārdzīvojot; spēja paralēli pārdzīvot tās emocijas, kuras izjūt otrs, it kā iekļūstot otra subjektīvajā jūtu pasaulē. Tas nozīmē, ka cilvēks jūt otra prieku vai bēdas tā, kā to jūt otrs, un saprot iemeslus šīm jūtām tā, kā to saprot otrs, vienlaicīgi tomēr saglabājot nelielu distanci, skatoties kā no malas, nesaplūstot ar otru cilvēku. Var teikt, ka empātija ietver delikātu klātbūtni cita cilvēka izjūtām, bez vērtējuma, kritikas vai nosodījuma, un ar gatavību sniegt emocionālu atbalstu.</p>

<p>T 9.10.</p>	<p>Vienlīdzīgas tiesības un iespējas darba tirgū</p>	<p>1. Mācību stunda <u>vidusskolas vecuma jauniešiem</u> (ierakstā) par vienlīdzīgām tiesībām darba tirgū. 35 – 40 min prezentācija. Stundu vadīs IVO KRIEVS, Mg.iur. , biznesa augstskolas Turība Juridiskās fakultātes dekāns.</p> <p>2. <u>Jaunākajiem skolēniem</u>, organizējot klašu vai mācību ekskursijas uz uzņēmumiem, iestādēm, tiek akcentēti īpašie jautājumi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vides pieejamība cilvēkiem ar kustību, redzes, dzirdes problēmām; • Kāds ir darbinieku sastāvs uzņēmumā pēc dzimuma, vecuma utt. Vai īpaši pie tā tiek piedomāts, kāpēc? • Kā darba devējs rūpējas par darbinieku labbūtību? • Vai pie uzņēmēja / iestādē var strādāt cilvēki ar īpašām vajadzībām. Kādos darbos? <p>Ieteicams veidot kā pētījumu / projekta darbiņu savā apdzīvotajā vietā, novērtēt un piešķirt pateicības un uzlīmes, kā arī atzīmēt interaktīvajā kartē.</p>	<p>1. Mācību stundas “Darba tiesības” ieraksts vidusskolas vecuma jauniešiem.</p> <p>2. Pateicības, uzlīmes, kuras pasniegt skolēnu novērtētajiem uzņēmumiem, iestādēm. Interaktīvā karte, kurā fiksē labākos piemērus vides pieejamībai sabiedriskās ēkās – aptiekās, skolās, bērnudārzos, veikalos u.c. vides objektu atzīmēšanai. Nepieciešams izmantot telefonus vai pēc tam skolotājs visus safotografētos objektus saliek no datora.</p> <p>Septembra beigās ieraksts un materiāli būs atrodami Google Drive diskā: https://drive.google.com/drive/folders/1b3nGvJpCQmBd8BGSGldeA7oYeu3XaANT?usp=sharing</p>	<p>Izmantojams: http://www.videspieejamiba.lv/</p> <p>Var pētīt pašvaldības atbalstu cilvēkam ar speciālām vajadzībām, izzināt iespējas Latvijā dažādiem atbalsta veidiem u.c. https://www.lm.gov.lv/lv/nozares-politika</p>
<p>C 10.10.</p>	<p>Arī vecāki mās!</p>	<p>VIAA Pieaugušo izglītības departamenta piedāvājums vecākiem, pkk, skolotājiem u.c. :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. PKK / skola informē vecākus par iespēju piedalīties diskusijā tiešsaistē par mūžizglītības kultūru Latvijā un labo praksi nodarbināto iesaistē pieaugušo izglītībā. 2. PKK iesaistās pasākumā “Sarunas par kopīgo”, ko organizē pieaugušo izglītības koordinators pašvaldībā. Reģionāli pasākumi pilsētu- novadu ietvaros: trīspusējas sarunas (BROKASTIS-SARUNAS PĒC DARBA- KAFIJAS PAUZE u.tml.), kur satiekas pašvaldībā nodarbinātie PI koordinatori, karjeras konsultanti (visu sektoru) un darba devēju pārstāvji, lai izveidotu kopīgu redzējumu par katras puses iespējām un lomu ikviena iedzīvotāja sasniegšanai un iesaistei pieaugušo izglītībā. 	<p>VIAA noorganizēta publiska diskusija (1. pasākums) tiešsaistē 10.oktobrī (laiks tiks precizēts). Tās dalībnieki pašvaldību pārstāvji, pieaugušo izglītības koordinatori, karjeras konsultanti, darba devēji un nozaru pārstāvji, pieaugušo izglītības pakalpojumu sniedzēji, nodarbinātie ar pozitīviem pieredzes stāstiem par iesaisti pieaugušo izglītībā u.c.</p> <p>VIAA nodrošina 2. – 4. pasākumu metodisko atbalstu (skat. pielikumu!)</p>	<p>2.-4. pasākumu laiku pa nedēļu var variēt atkarībā no pašvaldības un skolu iespējām.</p>

		<p>3. PKK organizē pasākumu “Arī vecāki mācās”: Informatīvi izglītojoši pasākumi izglītības iestāžu izglītojamo vecākiem (lekcijas, forumi, darbnīcas) par mūžizglītības nozīmi, kultūru, kā arī par Projekta iespējām.</p> <p>4. PKK, sadarbojoties ar vietējiem uzņēmējiem, organizē pasākumu “Mācies un nāc pie mums strādāt!”. Vietējie darba devēji Karjeras nedēļas ietvaros aicina pie sevis uzņēmumos ne tikai skolēnus, bet arī viņu vecākus, informējot par vakancēm, par mācību vajadzībām un iespējām Projekta ietvaros, kā arī iepazīstinot ar potenciālo darba vidi, tādējādi motivējot pieaugušos apsvērt iespēju mācīties. Pasākuma ietvaros PKK kopā ar potenciālo izglītojamo personu dodas vizītē uz uzņēmumu un iepazīstas ar profesijas pienākumiem un uzdevumiem klātienē, tā pēc būtības attīstot arī darba vidē balstītas karjeras konsultācijas.</p>		
<p>P 11.10.</p>	<p>Iekļaujošas sabiedrības virzienā</p>	<p>Skolēni skolās prezentē savus vides pieejamības projektiņus, spēlē spēles, piedalās konkursos, iepazīstas ar informāciju, pārrunā nedēļā dzirdēto, redzēto.</p> <p>Centralizēti pasākumi / noslēguma pasākumi par iekļaujošām tēmām reģionos.</p>	<p>1. spēle – viktorīna – diskusija par profesiju stereotipiem, sākot no apm. 7. klases. Tiek aktualizēta www.profesijupasaule.lv lietošana un iepazītas profesijas. Ieteikumi pasākuma organizēšanai un materiāls būs atrodams šeit: https://drive.google.com/drive/folders/1b3nGvJpCQmBd8BGSGldeA7oYeu3XaANT?usp=sharing</p> <p>2. Karjeras nedēļā www.NIID.lv lietotāju - skolotāju, vecāku, karjeras konsultantu rīcībā VIAA nodod interaktīvu materiālu – profesiju aprakstu un izglītības iestāžu katalogu karjeras izvēlei bērniem un jauniešiem ar īpašām vajadzībām.</p>	<p>Aktualizē infografiku “Vienlīdzīgas karjeras iespējas sievietēm un vīriešiem”, diskutē par to: https://www.viaa.gov.lv/lv/media/2549/download?attachment</p>